

Змістовий модуль IV

Стадії вчинення злочину. Склад злочину.

Тема 5

СТАДІЇ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ.

Перелік ключових термінів та понять теми:

- Поняття й види стадій вчинення злочину за чинним законодавством.
- Готування до злочину, його поняття, об'єктивні й суб'єктивні ознаки.
- Відмежування готування до злочину від виявлення наміру.
- Замах на злочин, його поняття, ознаки та види.
- Закінчений злочин.
- Кримінальна відповідальність за незакінчений злочин.
- Добровільна відмова при незакінченому злочині, її поняття та ознаки.
- Діяльне каяття у вчиненні злочину. Відмінність діяльного каяття від добровільної відмови від доведення злочину до кінця.

Стадії вчинення умисного злочину – це визначені законом певні етапи його здійснення, які різняться між собою характером і змістом діяння, та ступенем реалізації умислу на момент закінчення злочинного діяння

Види стадій вчинення умисного злочину

Закінчений злочин

у вчиненому особою діянні є всі ознаки складу злочину того діяння на вчинення якого був спрямований умисел винної особи

Відповідальність настає за відповідною статтею Особливої частини КК

Готування до злочину невеликої тяжкості не тягне за собою кримінальної відповідальності

Приготування до злочину

Підшукування або пристосування засобів, знарядь, підшукування співучасників або змова на вчинення злочину, усунення перешкод, а також інших умов для вчинення злочину (ч. 1 ст. 14 КК)

Особа виконує конкретні дії які спрямовані на створення умов для вчинення умисного злочину у майбутньому, але не досягає мети з незалежних від неї причин

Відповідальність настає за відповідною статтею з посиланням на відповідну частину ч. 1 ст. 14 КК

Незакінчений злочин

Замах на злочин

Вчинення з прямим умислом дії (бездіяльність) безпосередньо спрямованої на вчинення конкретного злочину, якщо при цьому злочин не було доведено до кінця з причин незалежних від волі винної особи (ч. 1 ст. 15 КК)

Особа почала виконувати, чи виконала об'єктивну сторону злочину та результат не настав з причин незалежних від її волі

Відповідальність настає за відповідною статтею з посиланням на відповідну частину ст. 15 КК

Види готування до злочину

Підшукування засобів чи знаряддя для вчинення злочину – будь-які дії з придбання, отримання, позичення, купівлі, пошуку засобів чи знарядь для вчинення злочину

Засоби – це предмети, які використовуються при вчиненні злочину

Знаряддя – це предмети, що призначені для безпосереднього виконання дій, що утворюють об'єктивну сторону складу злочину

Пристосування засобів і знарядь для вчинення злочину, це будь-які дії по виготовленню або зміні властивостей предметів, внаслідок чого вони стають придатними чи більш зручними для відповідного користування

Підшукування співучасників – це будь-які дії по притягненню, залученню до вчинення злочину інших осіб

Змова на вчинення злочину – це згода двох або більше осіб у спільному вчиненні злочину

Усунення перешкод – це зміна зовнішніх обставин, які, на думку особи роблять неможливим вчинення закінченого злочину, або створюють труднощі по його закінченню

Умисне створення умов для вчинення злочинів – це різноманітні дії, що спрямовані на створення умов для вчинення закінченого злочину

Ознаки замаху

```
graph TD; A[Ознаки замаху] --> B[Вчинення умисної дії або бездіяльності, що створюють об'єктивну сторону складу злочину або його основну частину]; A --> C[Наявність бажання та усвідомлення можливості закінчити злочин]; B --> D[Умисна форма вини у вигляді прямого умислу]; B --> E[Недоведення злочину до кінця з причин, що не залежать від волі винної особи];
```

Вчинення умисної дії або бездіяльності, що створюють об'єктивну сторону складу злочину або його основну частину

Наявність бажання та усвідомлення можливості закінчити злочин

Умисна форма вини у вигляді прямого умислу

Недоведення злочину до кінця з причин, що не залежать від волі винної особи

Види замахів

Особа, з незалежних від її волі причин не виконала всі дії, що утворюють об'єктивну сторону складу злочину і які на її думку потрібно було виконати для доведення злочину до кінця

Закінчений

Незакінчений

Непридатний

Особа виконала всі дії, що утворюють об'єктивну сторону складу злочину, які вона вважала необхідними для досягнення бажаного наміру, та злочинний результат не настав, з незалежних від її волі причин

Замах, при якому злочинний результат не настав внаслідок помилки винної особи в об'єкті посягання або в засобах вчинення злочину

Замах на непридатний об'єкт має місце коли спричинення шкоди об'єкту виключається через його відсутність або через те, що він не має необхідних властивостей

Замах непридатними засобами має місце тоді, коли особа застосовує такі засоби вчинення злочину, об'єктивні властивості яких, виключають можливість спричинення шкоди

Добровільна відмова від вчинення злочину (ст. 17 КК України)

Добровільна відмова від вчинення злочину – свідоме, добровільне, остаточне припинення, розпочатої злочинної діяльності при усвідомленні наявності можливості її завершення

Особа яка добровільно відмовилась від доведення до кінця підлягає кримінальній відповідальності лише у тому випадку коли фактично вчинене нею діяння містить склад іншого злочину

Причини відмови юридичного значення не мають

Добровільна відмова можлива на стадії:

Замаху

В окремих випадках і при закінченому замаху на злочин

Готування

Умови звільнення від кримінальної відповідальності при добровільній відмові

Недоведення початого злочину до кінця

Остаточність відмови від доведення початого злочину до кінця

Добровільність відмови від доведення злочину до кінця

Усвідомлення можливості доведення початого злочину до кінця

Відсутність у вчиненому діянні складу іншого злочину

Діяльне каяття – це активна добровільна поведінка особи, яка вчинила злочин, спрямована на попередження, усунення або зменшення спричиненої шкоди, та надання допомоги правоохоронним органам в розкритті злочину

Юридична природа діяльного каяття

Є обставиною, що пом'якшує відповідальність

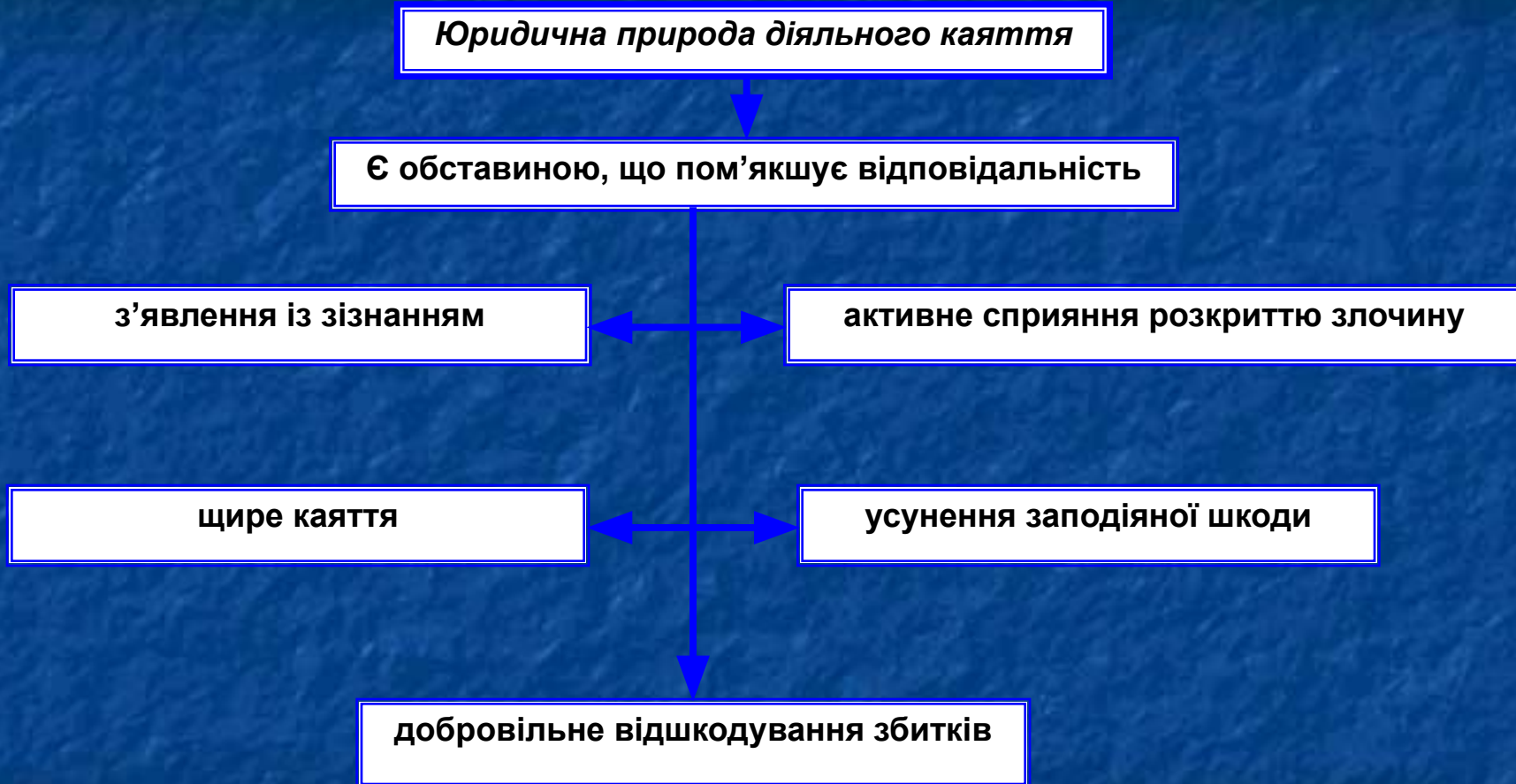
з'явлення із зізнанням

активне сприяння розкриттю злочину

щире каяття

усунення заподіяної шкоди

добровільне відшкодування збитків

Відмінність добровільної відмови від діяльного каяття

Добровільна відмова

До закінчення злочину

Характеризується пасивною формою поведінки (більшість випадків)

Виключає кримінальну відповідальність

Діяльне каяття

Тільки після закінчення злочину

Активні дії

Передбачає її, і враховується судом як обставина, що пом'якшує відповідальність